

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Szkole Podstawowej im. por. Zbigniewa Twardego ps. „Trzask” w Rudzie - Hucie

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej im. por. Zbigniewa Twardego ps. „Trzask” w Rudzie – Hucie:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.)
5. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.)
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Obszary wchodzące w Standardy Ochrony Małoletnich:

- I. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem/małoletnim a personelem instytucji, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów oraz zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony uczniów/małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności.
- II. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia/małoletniego.
- III. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę ucznia/małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieska Karta".
- IV. Zasady przeglądu, aktualizacji i dostępności rodzicom i opiekunom prawnym standardów ochrony uczniów/małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
- V. Procedury i zasady bezpiecznych relacji między uczniami/małoletnimi oraz zasady bezpiecznego korzystania z sieci i urządzeń elektronicznych.

- I. **Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem/małoletnim a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów/małoletnich oraz zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony /uczniów małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności**

§ 1

Zasady ogólne

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od personelu w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez personel w jednostce jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie.
2. Personel placówki traktuje ucznia/małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Personel działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
4. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze, w jakiegokolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, pedagogicznych i niepedagogicznych, stażystów i wolontariuszy.

§ 2

1. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji danego zachowania.

§ 3

Zasady komunikacji

Zasady komunikacji z uczniami/małoletnimi:

1. Udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji;
2. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać ucznia;
3. Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na ucznia/małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa ucznia lub innych uczniów.

§ 4

Zachowania niedozwolone wobec uczniów/ małoletnich

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących ucznia/małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

2. Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
3. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku ucznia/małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków uczniom/małoletnim osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
5. Nie jest dozwolone proponowanie uczniom/małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
6. Nie jest dozwolone nawiązywanie z uczniem/małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie uczniom/małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.

§ 5

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

1. Nie jest dozwolone nawiązywania prywatnych kontaktów z uczniami/małoletnimi uczęszczającymi do placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
2. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do placówki za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z uczniami/małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e-mail, e-dziennik, telefon służbowy, grupy klasowe w celach komunikacji szkolnej).

§ 6

Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony uczniów/małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem uczniów/małoletnich lub z opieką nad nimi dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 17 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. W przypadku, gdy osoba dopuszczona do w/w działalności jest zatrudniona na stanowisku wymagającym w/w zaświadczeń, dyrektor nie jest zobowiązany do ponownej kontroli o niekaralności.
2. Przez inną działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem uczniów/małoletnich należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związane z organizacją wypoczynku uczniów/małoletnich, wykonywanie umów cywilnoprawnych związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem uczniów/małoletnich lub z opieką nad nimi.

§ 7

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony uczniów/małoletnich jest dyrektor placówki. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich. Wzór upoważnienia został określony w załączniku nr 1 do niniejszej procedury.
2. Osoba upoważniona przez dyrektora, o której mowa w ust. 1, musi legitymować się co najmniej 10 letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników placówki, obejmujących następujące zagadnienia:
  1. Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich;
  2. Procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia uczniów/małoletnich;
  3. Odpowiedzialność prawna pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia uczniów/małoletnich;
  4. Stosowanie procedur „Niebieskiej Karty”.
3. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, są organizowane raz w roku, w terminie wskazanym przez dyrektora.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, zapoznaje pracowników ze standardami ochrony uczniów/małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w placówce. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku nr 2 do niniejszej procedury.
5. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 4.
6. Osoba, o której mowa w ust. 1 bierze udział w rekrutacji pracowników i w jej trakcie ocenia przygotowanie kandydata do pracy z dziećmi małoletnimi.
7. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniowi/małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

II. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia/małoletniego

§ 1

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej (ucznia):

- 1. Przemoc psychiczna** - rozumiana jako przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy dorosłym a dzieckiem;
- 2. Przemoc fizyczna** - rozumiana jako sytuacja, w której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź

zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową. To bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami. Jej zauważalne symptomy to ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka, okrągłe punktowe poparzenia, spiralne złamania, rękawiczkowe/skarpetkowe oparzenia, siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, siniaki okularowe;

3. Zaniedbywanie dziecka - rozumiane jako chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

4. Wykorzystywanie seksualne ucznia/małoletniego - to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.*

(* za: *Interwencja prawna na rzecz dziecka krzywdzonego. Informator dla profesjonalistów. Paulina Masłowska, Justyna Podlewska. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę*)

§ 2

Ważne sygnały

Pracownicy placówki zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu ucznia/małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 1. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

1. Uczeń/małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
2. Podawane przez ucznia/małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.; uczeń często je zmienia;
3. Pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
4. Uczeń/małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
5. Uczeń/małoletni wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
6. Uczeń/małoletni boi się rodzica lub opiekuna;
7. Uczeń/małoletni boi się powrotu do domu;
8. Uczeń/małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony;
9. Uczeń/małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
10. Nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia/małoletniego.

§ 3

Procedury postępowania

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu ucznia/małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:

1. Wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia;
2. Poinformować o zdarzeniu, lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia ucznia/małoletniego dyrektora lub w przypadku jego nieobecności, wicedyrektora placówki;
3. Sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
2. Powiadamiając dyrektora lub wicedyrektora o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pracownik:
  1. Przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić, lub których wystąpienie podejrzewa;
  2. Informuje o zachowaniach i wypowiedziach ucznia/małoletniego wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.
3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec ucznia/małoletniego jednego z przestępstw wskazanych w § 1:
  1. Dyrektor placówki lub w czasie jego nieobecności wicedyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.);
  2. Dyrektor lub wicedyrektor podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.
4. Dyrektor lub wicedyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

§ 4

Plan wsparcia ucznia/małoletniego

1. W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego dyrektor wraz z wybranym przez siebie zespołem opracowuje plan wsparcia ucznia/małoletniego.
2. Plan pomocy uczniowi/małoletniemu zawiera wskazania dotyczące:
  1. Wzmocnienia ucznia – poprzez: zapewnienie mu, odpowiednio do potrzeb i w uzgodnieniu z rodzicami, konsultacji psychologiczno – pedagogicznych w opiekującej się szkołą poradni psychologiczno - pedagogicznej, ewentualnie konsultacji psychiatrycznych;
  2. Określenia form pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły lub kierowania do instytucji udzielających różnych form pomocy: terapia indywidualna, grupowa, warsztaty rozwijające zainteresowania i uzdolnienia - w uzgodnieniu z rodzicami i adekwatnie do potrzeb;
  3. Wspierania rodziny – poprzez kierowanie adekwatnie do potrzeb do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych;
  4. Pomocy socjalnej lub materialnej poprzez kierowanie do instytucji oferujących: pomoc socjalną poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, organizowanie pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku, zbiórki odzieży;
  5. Pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych - poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów;
  6. Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog monitoruje przebieg realizacji planu.

III. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę ucznia/małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty".

§ 1

Zakres zadań dyrektora szkoły

Dyrektor szkoły:

1. Przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia ucznia/małoletniego.
2. W sytuacjach podejrzenia przemocy wobec ucznia/małoletniego podejmuje decyzję uruchomieniu procedury „ Niebieska Karta”.
3. W przypadku, gdy uczeń/małoletni doświadcza przemocy domowej, lub jeżeli rodzice opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą składa wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu lub zawiadamia prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa.
4. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia ucznia/małoletniego natychmiast zawiadamia policję; w sytuacji, gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny zawiadamia policję; w przypadku, gdy sprawcą przemocy jest uczeń/nieletni (a wcześniejsze metody postępowania szkolnego okazały się nieskuteczne) zawiadamia sąd.
5. Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla ucznia/małoletniego.
6. Prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego.
7. Zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań, np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dzieci.
8. Informuje rodziców i opiekunów na temat realizowanych w placówce standardów ochrony uczniów/małoletnich.

§ 2

Zakres zadań pedagoga i psychologa szkolnego

Pedagog / psycholog szkolny:

1. Przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia przemocy.
1. Diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny.
2. Jest koordynatorem pomocy uczniowi oraz jego rodzinie.
3. Przeprowadza rozmowy z uczniem oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami.
4. Pozostaje w ciągłym kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących ucznia.
5. Pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy.
6. Informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia.
7. Pomaga rodzicom w zrozumieniu typowych reakcji dzieci i młodzieży na różnorodne sytuacje.
8. Kieruje ucznia oraz rodziców do placówek specjalistycznych.
9. Współpracuje ze specjalistami pomagającymi uczniowi i jego rodzinie.
10. Może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”; bierze udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego opracowującego strategię działań względem całej rodziny, a w szczególności względem ofiary i sprawcy przemocy
11. Dokumentuje podejmowane działania względem ucznia i jego rodziny.
12. Dbą o to, by na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy (adresy, telefony itp.).

§ 3

Zakres zadań wychowawcy

Wychowawca:

1. Przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy wobec ucznia, sporządza notatkę służbową.
2. Powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”.
4. W przypadku, gdy uczeń ma obrażenia przeprowadza go do miejsca udzielania pomocy.
5. Uważnie wsłuchuje się w relację dziecka, dba, aby ofiara przemocy czuła się bezpiecznie, wzywa rodziców.
6. Udziela stałego wsparcia uczniowi oraz dyskretnie monitoruje jego sytuację w okresie późniejszym.
7. Monitoruje zespół klasowy, aby skutki przemocy nie wpływały na sytuację szkolną ucznia.
8. Dbą o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami.
9. Dbą o to, żeby rodzice znali obowiązującą w placówce Standardy ochrony uczniów/małoletnich.
10. Umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami.

§ 4

Zakres zadań nauczycieli

Nauczyciele:

1. Przekazują wychowawcy i pedagogowi szkolnemu informacje o tym, że podejrzewają przemoc wobec ucznia; sporządzają notatkę służbową.
2. Monitorują sytuację ucznia.
3. Mogą być osobami, które uruchamiają procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”.
4. Dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.

§ 5

Zakres zadań pielęgniarki szkolnej

Pielęgniarka szkolna:

1. Dyskretnie, z poszanowaniem praw dziecka dokonuje obejrzenia obrażeń.
2. Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli sytuacja tego wymaga.
3. Sporządza notatkę służbową.

§ 6

Zakres zadań pracowników niepedagogicznych

Niepedagogiczni pracownicy szkoły:

1. Są uważni i wrażliwi na sytuację uczniów.
2. Reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami.
3. Zgłaszają obserwowane, niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, pedagogowi szkolnemu lub wychowawcy.

IV. Zasady przeglądu, aktualizacji i dostępności standardów ochrony uczniów/małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru ucznia/małoletniego.

§ 1

1. Standardy ochrony uczniów/małoletnich obowiązujące w placówce podlegają przeglądowi corocznie, w terminie ustalonym przez dyrektora placówki, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.);

2. Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.);

3. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.

2. Przegląd standardów ochrony uczniów/małoletnich, obowiązujących w placówce, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c ustawy o której mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Przeglądu standardów ochrony uczniów/małoletnich, obowiązujących w placówce, dokonuje dyrektor placówki, osoba przez niego upoważniona, lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900 ze zm.), jeżeli placówka jest objęta wspólną obsługą.

5. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ust. 3, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony uczniów/małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony uczniów/małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.

6. Aktualizacji standardów ochrony uczniów/małoletnich, obowiązujących w placówce, dokonuje dyrektor placówki lub służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, jeżeli placówka jest objęta wspólną obsługą.

7. W przypadku aktualizacji standardów służby prawne, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, przygotowują projekt, który jest przyjmowany przez dyrektora w drodze zarządzenia.

§ 2

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru ucznia/małoletniego, na temat którego placówka posiada wiedzę, opisany zostaje w notatce pracownika podejmującego interwencję i odnotowany w rejestrze działań dotyczących interwencji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa ucznia/ małoletniego (załącznik nr 3).

2. Rejestrowi działań dotyczących interwencji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa ucznia/ małoletniego nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi. Kategorię tą należy uwzględnić w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt, przyjętym odrębnym zarządzeniem dyrektora.

§ 3

Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym standardów ochrony uczniów/małoletnich do zaznajomienia się z nimi.

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony uczniów/małoletnich jest dostępna na stronie internetowej placówki, dostępny w Sekretariacie Szkoły.
2. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
3. Nauczyciel daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Oświadczenie stanowi załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.
4. Opiekun w oświadczeniu może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawią, nauczyciel przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardu.
5. Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć.

V. Procedury i zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi oraz zasady bezpiecznego korzystania z sieci i urządzeń elektronicznych

§ 1

Wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi

1. Uczniowie/małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby.
2. Kontaktując się z drugą osobą należy pamiętać, aby:
  1. Udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji;
  2. Nie zawstydzać, nie upokarzać, nie lekceważyć i nie obrażać drugiej osoby;
  3. Nie podnosić głosu bez potrzeby.

§ 2

Zasady postępowania w przypadku krzywdzenia uczniów przez innych uczniów:

1. Bezpośrednia, natychmiastowa reakcja na akty agresji i przemocy, przerwanie agresji lub przemocy.
2. Rozmowa z ofiarą i sprawcą przemocy, nakłonienie sprawcy do zadośćuczynienia.
3. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną i powiadamia o tym rodziców lub opiekunów prawnych.
4. Każdy przypadek popełnienia czynu karalnego poprzez ucznia należy zgłosić do dyrektora szkoły, który powiadamia policję lub sąd rodzinny w przypadku ucznia, który nie ukończył 17 roku życia, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub policję (art. 304 kodeksu postępowania karnego).
5. W każdym przypadku aktu agresji i przemocy wychowawca, pedagog/psycholog szkolny, nauczyciel przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym uczniem (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość itd.); następnie rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami, sporządzając notatki służbowe z rozmów.
6. Wychowawca, nauczyciel lub pedagog/psycholog zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych krzywdzonego ucznia i sprawcy/sprawców (jeśli, wymaga tego sytuacja po ustaleniu okoliczności zdarzenia) i sporządza notatki służbowe z rozmów.
7. Uczniowi będącemu ofiarą przemocy zapewnia się pomoc psychologiczno – pedagogiczną zgodnie z jego potrzebami.

8. Ucznia będącego sprawcą przemocy obejmuje się stałą opieką i kontrolą wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego.
9. Z uczniami, którzy byli świadkami przemocy (jeśli, wymaga tego sytuacja) omawiany jest przebieg zdarzenia ukierunkowując rozmowę na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i komu zgłaszać, gdy dochodzi do takiego krzywdzenia.
10. Jeśli problem dotyczy danej klasy wychowawca lub pedagog przeprowadzają dodatkowe zajęcia dotyczące problematyki przemocy i radzenia sobie z rozwiązywaniem konfliktów w grupie.
11. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca.
12. W przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznanym dyrektorem, wychowawcą lub pedagogiem/psychologiem po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji. Dyrektor szkoły lub wicedyrektor zawiadamia policję/ prokuraturę lub sąd rodzinny.

§ 3

Zasady postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie:

1. Nauczyciel zostawia klasę pod opieką innego nauczyciela lub pracownika administracji i prowadzi ucznia do pedagoga lub pielęgniarki szkolnej, jeśli uczeń krzywdzi siebie.
2. Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy.
3. Wychowawca lub pedagog/psycholog po zbadaniu okoliczności zdarzenia informuje dyrektora szkoły(jeśli sytuacja tego wymaga).
4. Jeśli stan zdrowia ucznia lub uczniów wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną i powiadamia rodziców lub opiekunów prawnych.
5. Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym uczniem; chorym uczniem, będącym sprawcą oraz ewentualnymi świadkami.
6. W razie potrzeby wychowawca klasy lub pedagog zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów chorego ucznia i ewentualnego poszkodowanego
7. Jeśli rodzice/ opiekunowie prawni współpracują ze szkołą ustala się działania wobec chorego ucznia (wychowawca, pedagog i nauczyciel).
8. W razie potrzeby wobec ucznia poszkodowanego ustala się formy pomocy dostosowane do jego potrzeb i sytuacji.
9. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny.
10. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, a akty agresji są częste dyrektor szkoły powiadamia sąd.

§ 4

Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Placówka zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem pracownika na zajęciach komputerowych:
  1. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika placówki, pracownik placówki ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania

z Internetu. Pracownik placówki czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.

2. Osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

3. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa organizacji placówki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.

4. Zasady używania telefonów komórkowych na terenie placówki określa statut. Zasady te służą m.in. ochronie uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 5

Zasady postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy:

1. Nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga/psychologa lub dyrektora szkoły.

2. Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

1. Wyjaśnić zdarzenie i ewentualnie ustalić sprawcę;

2. Porozmawiać z poszkodowanym uczniem (wsparcie psychiczne, porada);

3. Porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności zajścia, zobowiązać ucznia do zaprzestania, takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci;

4. Powiadomić opiekunów poszkodowanego ucznia o zdarzeniu i możliwościach ochrony prawnej w sytuacjach cyberprzemocy;

5. Powiadomić opiekunów sprawcy o zajściu, omówić z nimi zachowanie ucznia, zapoznać z możliwymi konsekwencjami prawnymi;

6. Zaproponować pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom (poszkodowany, sprawca), jeżeli jest taka potrzeba;

7. W przypadku gdy, sprawca nie stosuje się do ustaleń i jeśli uczeń jest nadal krzywdzony dyrektor podejmuje stosowne działania prawne;

8. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznanym dyrektorem, wychowawcą lub pedagogiem/psychologiem po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji.

ZAPISY KOŃCOWE

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, uczniów i ich opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

pieczęć placówki

miejsowość, dnia

Na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.) oraz § 2 ust. 1, zarządzenia w sprawie przyjęcia zasad określających zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

UPOWAŻNIAM

Pana /Panią ..... do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich.

Podpis dyrektora .....

Odebrałem ...../podpis upoważnionego/

Załącznik Nr 2

miejsowość, dnia

OŚWIADCZAM

że zapoznałem się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w ...../nazwa placówki/..... i zostałem poinstruowany o konieczności i zasadach ich stosowania.

Podpis pracownika

**Rejestr działań dotyczących interwencji
w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa ucznia/małoletniego**

Lp.	Data interwencji i kod zdarzenia	Krótki opis interwencji/działania data zdarzenia, powiadomione osoby/instytucje, uzyskane efekty/informacje zwrotne	Osoba podejmująca interwencję/działanie	Podpis

.....
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI
STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH W SZKOLE PODSTAWOWEJ W RUDZIE-HUCIE**

Ja, ... oświadczam, że zapoznałam/em
się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi w Szkole Podstawowej w Rudzie-Hucie.

.....
Podpis